І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 124. TWO SECTIONS (SECTION 1). ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЦЕНТІВ 20 CENTS СУБОТА, 28-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1975 No. 124. VOL. LXXXII.

ДЕЛЕГАТКИ ВІЛЬНИХ УКРАЇНОК НА СВІТОВІЙ ЖІНОЧІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ В МЕХІКО ВРУЧИЛИ ГОЛОВІ КОНФЕРЕНЦІЇ МЕМОРІЯЛ, ВЛАШТУВАЛИ ГОЛОДОВУ ДЕМОНСТРАЦІЮ, ШИРОКО РОЗГОРТАЮТЬ ІНФОРМАЦІЙНУ АКЦІЮ

Мехіко Сіті. — Інформаційна Служба СКВУ, УІС „Смолоскип" та спецкореспонденти „Свободи" Роман Чайковський і Уляна Дячук спеціяльними повідомленнями і телефоном інформують:

Делегатки українок з вільного світу, які репрезентують жіночі організації і об'єднання в ЗСА, Канаді, Південній Америці та інших країнах і спільно під фірмою і проводом Світового Конгресу Вільних Українців та Світової Федерації Українських Жіночих Організацій виступають та беруть активну участь у Світовій Конференції Міжнародного Року Жінки, в середу 25 червня зустрінулася з президентом цієї Конференції П'єдром Охедою з метою з'ясувати йому долю жінок - політичних в'язнів в СССР. В апелі закликається конференцію звернутися до уряду СССР з вимогою, щоб він придержувався своєї власної конституції і постанов Загальної Декларації Прав Людини, гарантованих в однаковій мірі совєтськими і міжнародними законами.

Автори апелю звернулися до Конференції в ім'я справедливости та гуманности і в дусі Міжнародного Року Жінки, з пропозицією інтервеніювати перед урядом СССР і вимагати амнестії для українських та інших жінок-політичних в'язнів в СССР. В апелі називається основні перешкоди, які стоять на шляху досягнення рівности у правах, в тому: а) обмеження основних прав людини; б) карання за висловлювання політичних поглядів; в) унеможливлювання національного культурного розвитку; г) неймовірно важкі побутові умови у совєтських концтаборах, де перебувають жінки різних національностей.

Цей апель був виготовлений Секретаріятом Світового Конгресу Вільних Українців, а підписали його о. митрат Василь Кушнір, президент, сенатор Павло Юзик, голова Комісії Прав Людини і Стефанія Савчук, президент СФУЖО. П. Охеда у відповідь на це звернення делеґації поінформував, що апель буде переданий Секретаріятові Об'єднаних Націй і Комісії Прав Людини ОН.

Виступаючи від імени делеґації, д-р Марія Бек звернула увагу президента конференції, що для учасників конференції є конечним познайомитися зі справами і проблемами, які з різних причин не можуть бути на порядку нарад конференції. До таких справ належить доля українських жінок-в'язнів, тим більше, що українські жінки-політичні в'язні не мають ніякої практичної можливости виступити у своїй обороні, а українські жінки у вільному світі не мають такого офіційного статусу, який дав би їм змогу виступити з цією справою на форумі конференції,

В делеґації і на розмові з президентом конференції були також ще такі члени української делеґації: Уляна Целевич від О Ж ОЧСУ, Стефанія Букшована від ОДВУ, Марія Квітковська від Українського Золотого Хреста, Марта Станюк від Інформаційної Служби „Смолоскип", Галина Гірняк від УККА, Ольга Ставнича від СУА, Олена Процюк від СФУЖО, Андрій Семенюк — представник СКВУ і координатор делеґації та Р. Чайковський спеціяльний кореспондент „Свободи", Мґр. Уляна Дячук, яка протягом тижня брала участь в активностях делеґації з рамени Українського Народного Союзу і також була акредитована в ОН, як спеціяльний кореспондент „Свободи", попереднього дня ввечорі виїхала до своїх обов'язків головного касира в головній канцелярії УНС в Джерзі Сіті.

Заповнена делеґатами заля нарад Світової Конференції Міжнародного Року Жінки в приміщеннях міністерства закордонних справ в Мехіко Сіті, що відбувається під гаслом, вписаним в еспанській і англійській мовах на великому транспаренті за президією нарад: „Пошанування прав інших означає мир!"

Тісіж середи після полудня українська делеґація влаштувала пресову конференцію в будинку, де відбувається неофіційна частина Конференції „Трибуна". На конференції виступали д-р Марія Бек, Христина Ісаїв, делеґат Асоціяції Українських Канадських Жінок Професіоналістів, Андрій Семотюк та Уляна Целевич.

На цій пресовій конференції повідомлено численно зібраних журналістів про започаткований голодовий страйк перед будинком „Трибуни". Голодівку, що триватиме два дні, ведуть десядь жінок, які притягають загальну увагу учасників конференції і публіки. Голодуючі жінки одягнуті у вишивані блюзки і мають зі собою відповідні транспаранти, на яких з'ясована мета голодового протесту. Прохожим члени української делеґації роздають летючки в англійській та еспанській мові, інформуючи про долю українських жінок-політичних в'язнів у СССР.

Крім того, в приміщенні будинку „Трибуни" зорганізовано виставку, на якій є портрети жінок-в'язнів і різні українські культурні пам'ятки. Виставка триватиме до кінця конференції.

Як уже раніше інформовано на цій Світовій конференції українські делеґатки при кожній нагоді дають відчути свою приявність.

Головним предметом їхньої уваги та виступів є оборона людських прав взагалі, а жіночих зокрема в підсовєтській Україні і головно оборона українок-політв'язнів. Заклик до всіх жінок світу творити об'єднання для оборони і визволення жінок, які є політичними в'язнями в різних країнах світу, а особливо в Україні, внесено на головній сесії „Трибуни" в п'ятницю, 20-го червня. „Трибуна", ще одна з двох організованих ОН конференцій, які відбуваються одночасно в Мехіко. Конференції різняться тим, що в урядовій конференції беруть участь представники держав, а в неурядовій ті, що є визнані провідниками жіночого руху й висказують особисті погляди, не конечно згідні з поглядами урядів, які вони реперезентують. Заклик опрацювали члени української делеґації, а виголосила його перед збором п-ні Богданна Чума. В ньому сказано, що „ми, жінки вільного світу, занепокоєні

(Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ НА СВІТОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ В МЕХІКО

В склад координованої з рамени СКВУ молодим адвокатом Андрієм Семотюком української делеґації на Світовій Конференції Міжнародного Року Жінки в Мехіко Сіті входять пані:

Олена Процюк і д-р Марія Бек від СФУЖО

Галя Гірняк і Марія Душник — УККА

Камілія Смородська і Оля Ставнича — Союз Українок Америки

Богданна Чума і Христина Ісаїв — Союз Українок Канади

Зірка Яцкевич — Союз Українок Австралії

Уляна Дячук — Український Народний Союз

Уляна Целевич, Даґія Степаняк і Наталія Хомут — Об'єднання Жінок ОЧСУ

О. Заверуха і С. Горлач — Об'єднання Жінок Ліґи Визволення України в Канаді

Марія Квітковська і Валентина Мушинська — Український Золотий Хрест

Стефанія Букшована — ОДВУ

Галя і Мирослава Климуки — ТУСМ

Маруся Зарицька - „Смолоскип"

Пані Шепарович (з мужем) з Арґентини

Роман Чайковський — „Свобода".

Відмічено 30-річчя підписання Хартії ОН

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — Тут відбулася 26 червня церемонія і урочисте відзначення 30-річчя з дня підписання Хартії Об'єднаних Націй у Сан Франціско в 1945 році. Виступаючи при цій нагоді з промовою, генеральний секретар ОН Курт Вальдгайм звернувся з апелем до всіх держав світу припинити перегони у зброєнні. Згідно з його заявою, у цілому світі під сучасну пору витрати на зброєння річно сягають суми 300 більйонів долярів, а приблизно на суму 20 більйонів долярів продається річно зброї у міжнародній торгівлі. Курт Вальдгайм осудив продовжування атомових випробувань окремими державами, остерігаючи перед поширенням атомової зброї серед інших держав.

Як відомо, найбільшими продуцентами і експортерами зброї є західні держави, ЗСА і СССР. ЗСА у минулому році продали зброї різних родів на загальну суму 8.2 більйона долярів, а СССР на загальну суму понад 4 більйони долярів. Коли ж йдеться про поширення атомової зброї, то згідно з опінією експертів, упродовж одного - двох років можуть мати власну атомову зброю Арґентина, Ізраїль, Південна Африка, Тайван, Західня Німеччина, Японія, Швеція і Канада. Упродовж найближчих п'яти років дальших десять чи більше країн могтимуть продукувати атомову зброю, якщо тільки виявлять в цьому зацікавлення.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ СХІДНИХ СТЕЙТІВ ПРОДОВЖУТЬ ПІДГОТОВКУ ДО ВСЕНАРОДНОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ У 200-РІЧЧЯ ЗСА

Ню Йорк (в. л-ць). — Виконуючи постанови великої наради представників українських організацій Округи Ню Йорку і східніх стейтів ЗСА, яка відбулася 11-го червня ц. р., Комітет Об'єднаних Українсько - Американських Організацій — Метрополітальний Відділ УККА вже розпочав практичну підготовку до Всенародної Маніфестації українців східнього побережжя, яка відбудеться 21-го вересня ц. р. в Ню Йорку, і якою українці Метрополії започаткують величне відзначення 200-річчя Американської Незалежности, 100-річчя українського поселення в цій країні і вшанують Жінок-Героїнь в Році Жінки.

З цією метою в середу, 25 червня відбулася нарада представників трьох комісій Українського Комітету 200-річчя ЗСА очолюваного д-ром Іваном Флисом а саме: програмової, яку очолює мґр Іван Базарко, пропаґандивної (голова д-р В. Душник) і пресово-інформативної. Нараду, в якій взяло участь 12 осіб, відкрив і нею провадив голова КОУАО адв. Роман Гуглевич, який поінформував і запізнав присутніх з вже раніше обговорюваними справами програми цієї Маніфестації. Додатково, головно про справи пов'язані з відзначенням 200-річчя ЗСА, інформував мґр І. Базарко, Екзекутивний директор УККА. Він звернув увагу, що Крайова Адміністрація 200-річчя Американської Незалежности у Вашінґтоні вже видала і переслала на адреси центральних організацій гасла під якими повинні проходити поодинокі американські і також етнічні відзначування цієї річниці. Першим гаслом є „Нарід з народів" і під ним, на думку мґра І. Базарка, повинна проходити й наша перша у цій програмі Всенародня Маніфестація.

У програмі Маніфестації, між іншими, передбачено: похід П'ятою евеню від 60-ої вулиці до Браєнт парку, що між 40 і 42 вулицями, короткі доповіді проф. д-ра Л. Добрянського і Марусі Бек та привіти американських політичних і громадських діячів; коротка мистецька програма з виступами ансамблів Осередку СУМА — дівочого хору „Жайворонки" під диригентурою проф. Лева Струтацького і танцювального ансамблю „Верховинці" — керівник Олег Генза. Після цієї Маніфестації, якою в першу чергу буде відзначено 200-річчя ЗСА і наш вклад в розвиток цієї країни та 100-річчя українського поселення, відбудеться другий похід під Головну Квартиру ОН, де головну доповідь виголосить мґр Уляна Целевич. Цією другою частиною Маніфестації українці Метрополітальної Округи і громади східнього побережжя ЗСА вшанують жінок-політв'язнів в СССР і відзначать жінок-героїнь у Році Жінки. Прийнято також пропозицію, щоб до участи у Маніфестації запросити. С. Кудірку литовського моряка і ще недавно політичного в'язня в СССР, як також федеральних, стейтових і міських діячів. Рішено також просити Ієрархів Українських Церков зарядити, щоб у цей день в Метрополітальній Окрузі правились Служби Божі в намірені поневолених і в'язнених українських жінок.

Щоб зробити Маніфестацію найбільш кольоритною, поодинокі комісії переведуть розмови з керівниками молодечих, жіночих і других організацій, мистецькими групами тощо, щоб вони взяли участь у поході в оригінальних національних одягах з узглядненням поодиноких реґіональних відмін. Буде репрезентована також українська історична ноша. Ціллю організаторів є при допомозі української преси і інших засобів інформації стягнути на цю престижеву Маніфестацію бодай 15-20 тисяч людей.

У пляні загального відзначування 200-річчя Американської Незалежности передбачено також багато інших українських імпрез, які відбудуться після Маніфестації, як концерт Візантійського Хору з Голляндії, великий репрезентативний концерт в Карнеґі Голл з участю найкращих мистецьких сил, мистецькі виставки в університетах і на Острові Свободи та інші імпрези.

ОКРУГИ УНС ДЕТРОЙТУ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ „СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ"

Детройт (В. П.). — В минулому „Союзові дні" в Детройті належали до найбільш цікавих та приємних вакаційних розвагових імпрез. Кожного року відбувалися вони в іншому городі та з іншою програмою. Тим же кожний з них був відмінним від попереднього. Позначалися також багатолюдністю. Немало союзовців, що не бачилися декілька років, мило зустрічалися з давніми приятелями Не бракувало також молоді. Шкода, що з різних причин через три останні роки „Союзові дні" не відбувалися. Цьогорічна управа Окружного Комітету УНС вирішила відновити традицію „Союзових днів" у неділю, 27-го липня 1975 року.

За давнім звичаєм, підінайдено нову, маловідому для громадянства Детройту оселю „Українське Село" в Емерстбурґ, в Канаді. Впарі з іншим розположенням городу - саду, програма „Союзового дня" буде також іншою від попередніх. Багатьох учасників „Союзового дня" з Детройту немало здивує, що так „під боком" Детройтської метрополії знаходиться чудова оселя — „Українське Село". Незвичайно вигідний, та при тому недалекий доїзд до Емерстбурґу уможливить ширшим кругам союзовців і громадянства взяти участь у цій імпрезі. Точніше про доїзд можна додати: проїхавши „Амбасадорський міст", повернути вправо до дороги ч. 18. Нею 18 миль понад ріку на південний захід прямо до „Українського села". Для ще кращої вигоди гостей, що будуть вибиратися на „Союзовий день"; кожний секретар Відділу УНС в Детройті може доручити карту доїзду. Союзовцям у Віндзорі та довколишнім місцевостям такі карти доїзду зайві. Вони знають оселю і туди певно прибудуть.

„Українське Село" в Емерстбурзі це кільканадцятиакровий сад із немолодими вже овочевими деревами.

Посередині стара вілла, належала колись до одного англійського вельможі. Місцева невеличка, але свідома та дуже активна українська громада закупила цю

(Закінчення на стор. 3-ій)

„ХРОНІКА ПОТОЧНИХ ПОДІЙ" ІНФОРМУЄ ПРО РЕПРЕСІЇ НА ЛЬВІВЩИНІ ПРОТИ УКЦ

Ню Йорк. — Комітет оборони совєтських політичних в'язнів повідомляє, що за даними самвидавної московської „Хроніки поточних подій", випуск 35, є вістка про посилення антирелігійної боротьби на Західній Україні. У „Хроніці" подано, що 22 грудня 1974 р. у Львові затримано на вулиці українського католицького священика Винницького і покарано його гривною в сумі 50 карбованців за відправлення Служби Божої у себе вдома.

„Хроніка" також повідомляє, що в 1973 р. відбулися арешти в м. Коломия. Арештовано українського католицького священика о. Дмитерка, який, за даними „Хроніки", мав бути єпископом УКЦ після смерти о. Івана Слизнюка (помер 1973 р.) В 1973 р. також арештовано священика Петра Чучмана з Коломиї.

При кінці 1974 р. у Львові відбувся обшук у трьох старших монахинь. Під час обшуку забрано у них декілька молитовників, а їм КҐБісти грозили арештом.

„Хроніка" також подала вістку, що в Одесі КҐБ грозить психіятричним „лікуванням" учительці А. В. Голомбієвській, мовляв: „Її погляди ненормальні".

КҐБ СТОСУЄ ТОРТУРИ ДО В'ЯЗНІВ В ГРУЗІЇ

Москва. — Тут самвидавним порядком поширена інформація про масові арештування в Грузії, метою яких є нібито навести у цій республіці „порядок". Арештування почалися у зв'язку з розкриттям зловживань в різних місцевих урядах, але, як повідомляє самвидав, КҐБ арештує тільки осіб мало причасних до цих зловживань, оставляючи поза своєю „увагою" справжніх проступників, які займають відповідальні позиції. Започаткованою „чисткою" в Грузії не охоплено органів судівництва та міліції і КҐБ, де власне зловживання найбільше поширені. З найбільш відомих осіб арештовано тільки завідуючого торговельною організацією „Цекавшірі", депутата Верховної Ради Джавахідзе та ректора медичного інституту і члена ЦК Компартії Грузії, і депутата П. Гелбахіяні.

У зв'язку з цими арештами виявилася справа злочинного поступування поліційних чинників з ув'язненими. Щоб добитися від в'язнів потрібних для КҐБ зізнань, влаштовано у слідчій тюрмі спеціяльну камеру ч. 40, в якій КҐБ примістило банду „квочок" - садистів, які мали за завдання тероризувати приміщених там в'язнів відповідно до інструкції КҐБ і знущатися над ними до того часу, поки вони не будуть готові підписати вимаганих зізнань. „Передував" у цій садистичній акції Ю. Цірікідзе, який навіть в часі одного такого знущання над одним в'язнем, його закатував.

Про всі ці справи подана ширша інформація у скарзі засудженого К. Цулая, який також поінформував, що Ю. Ціракідзе, коли йому грозила кара смерти за вбивство в'язня і коли стало відомим, що само КҐБ „заінтересоване" у карі смерти для нього, написав на 150 сторінках заяву, пересилаючи її на адреси цілого ряду урядових совєтських установ. У цій заяві Ю. Ціракідзе докладно розповідає про всі ці „доручення", що їх він одержував від КҐБ і як службовці КҐБ наказували йому тортурувати в'язнів, щоб дістати від них визнання. Наслідком цієї заяви Ціракідзе в Грузії переведено деякі зміни на посадах в КҐБ. Звільнено з обов'язків заступника прокуратора республіки О. Джібладзе, переводячи його до складу колеґії Верховного Суду республіки і звільнено від обов'язків І. Лежаву, начальника слідчого ізолятора у Тифлісі, де перепроваджувано тортурування в'язнів. У скарзі К. Цулая подані прізвища цілого ряду осіб, які приймали участь в тортуруванні в'язнів.

МОСКВА ДАЛА ІНСТРУКЦІЇ ЗАХІДНІМ КОМПАРТІЯМ ПРО ТЕХНІКУ ЗАХОПЛЕННЯ ВЛАДИ

Париж. — Інформація опублікованої тут португальської соціялістичної газети „Републіка" про інструкції секретаря ЦК КПСС Б. Пономарьова західнім европейським компартіям щодо техніки захоплення влади у їхніх державах виявилася правдивою, не зважаючи на гострі заперечування французьких комуністів. Паризький щоденник „Франс - Сур" подав до відома, що йдеться тут насправді про статтю Б. Пономарьова з червня 1974 року, видруковану у російському та англійському виданні „Проблеми миру і соціялізму", у якому Пономарьов докладно з'ясовує техніку захоплення влади у тому сенсі, як це подала португальська „Републіка" із зазначенням, що йдеться про „таємну інструкцію". Справа в тому тільки, як повідомив закордонний редактор французької газети Борис Райскі, що стаття Пономарьова не була включена до червневого випуску „Проблем миру і соціялізму" в мовах французькій, еспанській та італійській і не була відома на Заході.

У згаданій статті Пономарьов запропонував формування „паралельних центрів влади" попри існуючий уряд в державі, контролю робітничих профспілок, „тактичний союз" з збройними силами даної країни, заходи з метою відібрати з рук „ворогів працюючої кляси" засоби масової інформації і „знищення приватного сектора" в економіці країн. Всі ці інформації, між іншим, передрукувала португальська „Републіка" у числі, що появилося у формі спеціяльного видання в Парижі 23 червня у зв'язку з захопленням тієї газети і її друкарні комуністами в Лісбоні.

Жорж Марше, генеральний секретар Французької Комуністичної Партії у своєму виступі на телебаченні 26 червня остаточно підтвердив, що Б. Пономарьов таку статтю з таким „інструктажем" написав, але, що все це мали б бути тільки його „деякі особисті спостереження", а не якісь нібито потаємні інструкції західнім комуністам, чи Французькій Комуністичній Партії, яка, мовляв, діє „незалежно" від Москви.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Паперовий „гуманізм"

„Указ" Президії Верховної Ради СССР ч. 340 з датою 16 травня 1975 року говорить „Про амнестію у зв'язку з Міжнародним Роком Жінки". За відносно короткий час, це вже другий „указ" Верховної Ради СССР, який стосується амнестії в СССР. Перший з 6 травня 1975 року був оголошений у зв'язку „з 30-річчям перемоги радянського народу у великій вітчизняній війні".

Обидва ці документи, поминаючи окремі терміни і фрази, майже тотожні щодо свого змісту. Конкретно, ідеться про обсяг заповідженої амнестії, а що найважливіше, про вийнятки, які більше говорять, як все інше в обох згаданих „указах".

„Указ" про амнестію для жінок - в'язнів Верховна Рада СССР видала, „керуючись принципами гуманізму", як це відзначується на самому початку урядового розпорядку. Цей советський „гуманізм" виявляється нібито в тому, що рішено звільнити з ув'язнення жінок, засуджених до позбавлення волі на строк до 5 років, і також звільнити всіх тих жінок, незалежно від призначеного строку, у яких є неповнолітні діти, чи які є вагітні, або старші за 55 років, чи інваліди. Жінкам, засудженим на більші вироки позбавлення волі, зменшено кару до половини визначеного реченця.

Одночасно цей же „указ" доручає „не застосовувати амнестії до осіб" за ряд злочинів, в тому „засуджених за особливо небезпечні державні злочини", „бандитизм", а також за „дії, що дезорганізують роботу виправно-трудових установ".

Зазначені вийнятки в „указі" про амнестію для жінок у СССР мають свою особливу вимову, бо вони, найперше, вказують на те, що советські чинники пляново вирішили виключити від амнестії жінок - політичних в'язнів. Ця категорія советських в'язнів, хоч і офіційно в СССР не визнається, підтягається під групу злочинів „особливо небезпечних" для держави, „бандитизм" і, очевидно, „дезорганізування" роботи так званих „виправно - трудових установ", що на звичайній мові означає „роботи" советських концентраційних таборів. На практиці, йдеться про будь -який непослух адміністрації концтаборів, домагання прав для в'язнів, стосування голодівок з метою самооборони від свавілля і надужиття адміністрації тощо.

Мавши все це на увазі, можна докладно побачити, що советський режим, проголошуючи амнестію для жінок з нагоди Міжнародного Року Жінки і проклямуючи перед усім світом свою „гуманність", насправді так зформулював цей „указ" про амнестію, що з тюрем і концтаборів звільнять деяке число справжніх кримінальних злочинців, але надалі триматимуть там всіх без вийнятку жінок - політичних в'язнів без уваги на час позбавлення волі і категорію провини.

Іншими словами, подібно як амнестія з нагоди 30-річчя закінчення Другої світової війни, так і ця амнестія з нагоди Міжнародного Року Жінки є тільки камуфляжем, яким советський тоталітарний режим намагається закрити пануюче в СССР беззаконня, насильство над людиною, а перш усього брутальне топтання основних прав людини, ґарантованих самою советською конституцією і міжнародними конвенціями, одним з сиґнаторів яких є також СССР.

Советська амнестія з нагоди Міжнародного Року Жінки це черговий вияв типового для советської тоталітарної системи гуманізму на папері та жорстокого гноблення і повного заперечення людських прав у практиці.

Дві перестороги

Під час пресової конференції у середу, 25-го червня, президент Джералд Форд оголосив дві перестороги: першу Північній Кореї, а другу членам Організації країн-експортерів нафти. Обидві перестороги були правильні і на часі.

Відповідаючи на запити кореспондентів, Президент не заперечив, але також не підтвердив можливости, що ЗСА в найкращому випадку могли б вжити тактичну атомову зброю, якщо комуністична Північна Корея знову напала б на Південну Корею. Хоча президент Форд не зайняв ясного становища в цій справі, то коментатори вказують, що його відмова категорично заперечити можливість застосування такої зброї була в дійсності пересторогою для вождів комуністичної Кореї, що вони „гратимуться з вогнем", якщо плянують перевести в життя натяки їхнього президента Кім Іль Сунґа про нову агресію проти Південної Кореї. Треба надіятися, що ця пересторога президента Форда матиме належний вплив на північнокорейських лідерів. Відомо, що Північна Корея і червоний Китай погодилися на перемир'я в 1953-му році, щойно після того, як тодішній президент Двайт Д. Айзенгавер загрозив, що ЗСА готові вжити атомову зброю, якщо корейська війна не буде якнайшвидше припинена.

Друга пересторога президента Форда під час його пресової конференції відносилася до членів Організації країн - експортерів нафти, щоб вони не підвищували цін на свої продукти. Президент сказав, що така підвишка мала б „шкідливі наслідки" на економіку всіх країн світу, зокрема недорозвинених держав, і тому заявив, що таку підвишку вважав би „дуже підривною і зовсім неприйнятною" для ЗСА та їхніх союзників. На запит, що Президент має на думці, коли каже, що підвишка була б „зовсім неприйнятною", він відповів, що Америка та союзники тоді знайдуть інший вихід із ситуації, ніж купівлю нафти від країн - експортерів. Ця заява була недвозначною пересторогою, зокрема для арабських країн, які досі майже всю увагу звертали на розвиток індустрії, а занедбували всі інші, і тому вони можуть дуже потерпіти економічно, якщо рішать підвищити ціни на нафту, бо тоді ЗСА та союзники готові ще більше розвинути власні джерела енергії. Таким чином прибутки країн-експортерів нафти дуже обнизилися б, що мало б драстичні наслідки на їхню економіку.

Треба надіятися, що правильні і вчасні перестороги президента Форда матимуть вплив на лідерів Північної Кореї та на країни, які експортують нафту.

Я. Гайвас

ПИТАННЯ, ЩО ЖДУТЬ НАШОЇ ВІДПОВІДІ

Неминуче надходить. Відбувається зміна поколінь у нашому суспільстві в світі. Старше покоління лишками сил виконує свої численні обов'язки, але ряди його рідшають на очах. Те, про що нераз була мова, але що здавалося ще „за горами", — стається. Хоч ми всі знали, що це прийде, хоч не бракувало розмов на ці теми й не мало про це написано, одначе з малими вийнятками ті, які повинні були підготовити передання естафети, занедбали це.

Колишній реторичний запит, „де наша молодь?" настирливо й болюче щодня і на кожному кроці, і вже не тільки в спорадичних виступах, вимагає відповіді. Очевидно, що наша молодь є, вона студіює, працює, здобуває успіхи, деякі її члени навіть мають великі успіхи.

Але запит не стосувався цього, йшлося й ідеться про те, що її нема, або є катастрофально мало, в нашому збірному житті, не займає вона позицій, які опускає старше покоління, найважливіше, замало слідно її в перебиранні провідних постів.

Ще й тепер можна часто почути найменше оправданий і зовсім несправедливий заміт: така це молодь!.. не дбає... не цікавиться... не живе громадським життям. Заміт повністю неоправданий, бо на те, що, з малими вийнятками, молодь опинилася поза громадським життям, склалося багато вагомих причин, а молодь, мабуть, найменше в цьому винна.

Одні з тих причин повністю поза нашою контролею. Це умови життя країни, в якій живемо ми. Відмінний зовсім світ від нашого традиційного, в якому виростали ми; наші цілі й наміри, та методи праці, напружене його темпо, високі вимоги до всіх, що хотять добитися чогось. І цього ми не в силі міняти.

Та в багатьох випадках причиною є таки ми самі. І про це в нас була не раз мова. Маючи свої виразні цілі й методи, які ми собі засвоїли на рідних землях, ми намагалися їх передати майже незаторкненими молодому поколінню. Це не вийшло, бо не могло вийти і то не з вини молоді. Вона вихована в різних країнах світу здебільшого з великою симпатією ставиться до наших думок і прагнень, проте в такому стані, як це ми передаємо їй, вона їх сприйняти не може.

Постає питання: чи можемо ми ще хоч якоюсь мірою надолужити це? Здається не треба бути надмірним оптимістом, щоб на це питання відповісти потакуюче. За цим промовляють факти, які ми могли спостерегти навіть останнім часом. Серед тих фактів на першому місці — жваве зацікавлення і переживання молоддю подій в Україні, проявів справжньої боротьби українського народу за його існування, стихійної, органічної постави української молоді в краю, яка, не зважаючи на несамовиту большевицьку дійсність, каже своє слово.

Рух спротиву, боротьба за гідність і права людини, національне відродження серед різних націй СССР, а в першу чергу в Україні, викликали глибокий відгук серед української молоді в світі. Наша молодь, як всяка інша, живо відгукується на події й процеси в світі, їй не чужі боротьба відсталих народів у світі за їхнє місце під сонцем. Правда, нам цього замало. Ми хотіли б бачити наших молодих людей на передових барикадах у царині думки та в акціях, але, що ми зробили, щоб самим причинитися до цього? Все таки нашим молодим людям, хоч і не багато говорять про це, близькі новаторські рухи в світі, боротьба за зміни, нові вигляди й нові можливості.

Саме це створює пригоже тло для того, щоб визвольну боротьбу українського народу представити молоді, як один з найпередовіших чинників творення нового світу; того світу, у якому вона буде жити і за який відповідальною буде саме вона. Великою допомогою нам в цьому буде зростаюча швидко у світі свідомість, що комуністична доктрина, російський імперіялізм є сьогодні головною реакційною силою в світі, яка протиставиться новому, що вони є головною перешкодою до дальшого поступу.

Довгий час дехто пробував умовляти в нас, що наші ідеали, наші прагнення, націоналізм не йдуть впарі з тими подіями, що визначують сьогоднішній світ. Тепер ми бачимо, що вони в неодному випереджували й випереджують світові події. Свідомість цього повинна стати зброєю в руках нашої молоді серед її ровесників і серед суспільства, частиною яких ми є.

В них теж інерція, перестарілі розуміння світу є потужним соціяльним чинником. Нам не треба далеко йти, ми бачимо це в нашій країні, в ЗСА. Власне, головно тут суспільство наслідком цілого ряду недавніх і давніших подій великою мірою наставлене неґативно до національно - визвольних рухів у світі, до обіймаючого цілий світ зрушення, яке визначує націоналізм.

З тієї постави суспільства і урядів виникло й далі виникає цілий ряд помилок і невдач американської політики. Нашим прагненням і нашим завданням є боротися з тим станом. І це велике завдання для нашої молоді. ЗСА не відвоюють своєї керівної ролі у світі, доки вони не вийдуть на чоло нових рухів і боротьби за нову дійсність у світі.

Питання, в якій мірі зуміємо ми, а в першу чергу наша молодь, робити це? Хоч це нелегке завдання, але воно напевно під силу нам, бо ми краще всіх інших вивінувані для цього.

Та є ще один момент, на який у нас не звертається, або звертається замалу увагу. Це є масові організації нашої молоді і їхня роля у збільшенні ваги молоді у нашому житті. Візьмім для прикладу дві найбільші організації молоді: Пласт і СУМ. На сьогодні вони об'єднують біля 20,000 (двадцять тисяч!) української молоді в світі! Потужна сила. Проводи тих організацій працюють віддано, нераз з далекойдучими плянами.

Від закінчення Другої світової війни минуло тридцять років. Тільки через ці дві великі організації молоді перейшли десятки тисяч дівчат і хлопців. І де вони сьогодні? Що сталося, що тільки одиниці з тих тисяч, дослівно одиниці, включи-

(Закінчення на стор. 4-ій).

БОЛГАРІЯ НА ЧЕРЗІ?

Мюнхен (П. Ф.). — Комуністичні партії у своїй діяльності завжди намагаються спертися на „теорію". Хоч ті теорії переважно шиті „білими нитками" (Шевченко писав — „брехнею підбиті"), але це дає комуністам віру, що їх діяльність має „наукову основу". В давніх століттях історії европейських народів суперники шукали підпори для своїх політичних домагань у Біблії. Комуністи мають своє „святе письмо" — твори Маркса, Енґельса, а головним чином — Леніна, „непомильного пророка".

Відомо, що Ленін, живучи у Швайцарії за Першої світової війни, мріяв і писав, що світова війна неминуче перетвориться у всесвітню соціялістичну революцію, а після того настане комунізм, ліквідація держав і злиття всіх народів у єдиній спільноті. Це всесвітнє муравлище, на думку Леніна, прийме й спільну мову: то було б злиття народів і мов. Це неначе поворот людства до того щасливого часу, коли воно ще не думало будувати Вавилонської вежі і розмовляло єдиним „общепонятним язиком"...

Ленінові, російському месіяністові, уявлялося, що після перемоги комунізму збільшиться вага російської писав він, що не-російським народам царської Росії треба навчитися „великого російського язика" і радів тим, що в Україні відбувалося помосковлення українського робітництва під впливом російської школи, преси і росіян, які оселялися в Україні.

Коли спроба задушити українську мову в 1919 році Москві не вдалася, то Ленін змінив тактику і почав писати про права неросійських народів розвивати свою культуру (самозрозуміло, національну тільки „формою", але змістом „комуністичну"). Так зродилася недовговічна „українізація". Коли ж наслідники Леніна почали „будувати комунізм", то визнали патріотизм неросійських народів за „головну небезпеку" і компартія взяла курс на „злиття мов". Тому збільшився натиск „мови Леніна" на „націоналів".

Після Другої світової війни вплив Москви в Східній і Середній Европі поширився від Балтійського моря й до Чорного. До цієї імперії прилучено разом з іншими сателітами, також і Болгарію. Віддавна в болгарському народі жили надії на допомогу проти турків із Росії. Дійсно, у війні 1877-1878 рр. військо царської Росії, в якому було дуже багато українців, примусило турків визнати незалежність частини Болгарії. Однак, уже в перших роках царські генерали поводилися в Болгарії, як у „задунайській губернії" царської Росії. Незабаром визволені болгари почали шукати гарантії своєї незалежности в Німеччині. Навіть монарха („царя") взяли собі із династії Саксенкобургу.

За Другої світової війни Болгарія була в союзі з Німеччиною Гітлера і була окупована советським військом в році 1944. Москва доручила владу в Болгарії комуністичній партії на чолі з Георгієм Дімітровим, що був перед 1943 р. секретарем Комінтерну. Дімітров хотів бути господарем у своїй країні і плянував створити спілку балканських держав. Це не було вигідне Москві, і плян не був здійснений. Комуністів, що обстоювали автономію своєї країни Болгарії, Сталін звелів знищити; їх судили в Софії після тяжких мук і покарали смертю, як „тітоїстів": Трайчо Костов і багато інших.

Від того часу в Болгарії панують вірні виконавці волі Москви. Тому в політиці Кремля щодо Болгарії можна помітити, до чого прямує компартія Советського Союзу в ближчому і дальшому майбутньому.

В одному дописі я вже згадував про те, як в Болгарії, з наказу Москви, шириться навчання російської мови. Навіть діти в дошкільному віці в дитячих садках мусять учитися мови „старшого брата". Ці способи русифікації знають народи СССР — українці та інші.

З болгарами „злиття мов" може мати більший успіх, ніж у інших народів Советського бльоку. Аджеж російська літературна мова живцем узяла слова із давньої болгарської (церковнослов'янської мови). Читаю місячник Болгарської Соціялістичної Партії „Свободен народ", що виходить у Відні. В статтях бачу слова болгарські, які позичила російська літературна мова і вважає їх за власні.

„Убедительность" (переконливість), „у н и ч т оженне" (знищення); „непримирими"; „носители"; „прозрение"; „неизмерими"; „опасность" (небезпека); „представлять"; „непоколебими" (непохитний); „отношение"; „предателски"; „в о п р о с"; „совместни" (спільний); „и з г н ание"; „участие"; „с о мнение"; „согласие"; „чужди"; „вожделение" (бажання); „положение"; „бедствие"; „угроза"; „возобновени"; „пагубни" (згубний); „событие" (подія); „восторг" (захоплення); „предвидени" (передбачений); „о б р а щат внимание" — і т. д. Ці слова я знайшов тільки у двох ставпцях на першій сторінці „Свободен Народ".

Поряд з накиданням болгарам російської мови (в меншій мірі це діється в Польщі, Чехо - Словаччині, Угорщині і т. д.) Москва випустила була „пробний бальон" — клич: „Інтеграція (злука) з братським Советським Союзом". Для реалізації цього клича мав приїхати в Софію Брежнєв 9 вересня 1974 року. Однак вістка про пляни Москви прилучити Болгарію до СССР, як „союзну республіку", викликала в самій Болгарії і серед болгарських еміґрантів велике невдоволення й протести. Мабуть з тієї причини Брежнєв зостався в Москві і післав до Софії Підгорного. Самозрозуміло, особливо затривожили пляни Москви в Болгарії румунів: комуністів і некомуністів. Румунський уряд послідовно відмовляє Москві право вмішуватися до внутрішніх справ Румунії.

Болгарські еміґранти, об'єднані в Болгарському Національному Комітеті, відбули нараду в Парижі 10-11 жовтня 1974 року. Цей комітет ухвалив резолюцію - протест, у якій сказано, що по суті Болгарія — „советська провінція", — однак Болгарський Національний Комітет „рішуче протиставиться формальному прилученню її до Советського Союзу".

В світовій пресі писалося про пляни Москви в Болгарії і про відступ КПСС від своїх намірів. Але це не значить, що така спроба не буде повторена. Доля трьох балтійських держав (Естонії, Латвії, Литви) загальновідома, і цей приклад не віщує нічого доброго для країн, що попали в московську „сферу впливу".

З НАШИХ БУДНІВ

Голос молоді

Одного разу, пригадую, моя похресниця запросила мене на якусь шкільну церемонію чи параду, в котрій я не міг взяти участи — був чимось перешкоджений.

— Не можу прийти, дівонько, — сказав їй. — Редакційні обов'язки не дозволяють.

Тоді вона подивилась на мене „так привітно, яблуневоцвітно", як писав колись Павло Григорович Тичина, і спитала тихим голосом:

— Вуйку Івасю, а коли ти збираєшся відходити на пенсію?..

— Чи ти думаєш, що мені вже пора? — спитав я, признаюся, трохи заскочений та й приголомшений таким її несподіваним питанням.

— Ну, так, — відповіла спокійно дорога похресниця. — Я читала в „Свободі", що всі, старші віком редактори, вже відійшли: доктор Лука Луців, редактор Іван Кедрин, поет Богдан Кравців, пан редактор Давиденко... Тепер, я думаю, черга за тобою подякувати за службу і зробити місце комусь молодшому.

Спершу, признаюся щиро, серце моє зраділо, що моя похресниця читає наш український щоденник, бо й навіть орієнтується, хто з редакторів „Свободи" переступив пенсійний вік. Але потім прийшла друга думка, розумніша за першу, — як кажуть англійці: якщо представниця молодого покоління дораджує тобі, вуйку Івасю, зробити в газеті місце комусь молодшому, то це означає, що ти вже, братіку, старий! Хоч формально, до пенсії, тобі ще пару років бракує, то всі атрибути пенсіонера в тебе, безумовно, вже є: сива голова, заокруглений профіль", ну, і титул „ювілята"...

І як, та коли це все сталося, скажіть, людоньки добрі?.. Ще недавно, здається покійний Микола Голубець називав мене у Львові... „молодим, талановитим початківцем"! Ще недавно, здається, наш неперевершений Галактіон Чіпка, дякуючи за службу фейлетоніста в „Свободі", говорив покійному д-рові Луці Мишузі: „Пане докторе, я відходжу, але порожнього місця по собі не залишаю: маєте молодшу силу — Ікера".

Так, так... „Були перли — та й ся стерли", як писав Василь Пачовський. Та немає чого, сказавши польвівському, розкрохмалюватись, а пора й собі розглянутись за якоюсь „молодшою силою", тобто підшукати надійну зміну. Може, все ж таки, ще роздумається і навернеться до літератури молодий наш друг, Ярослав Вижницький, який колись писав такі знамениті фейлетони в „Студентському Слові", — поки не переключився на малярство та не відкрив у Гантері ще одної картинної галерії... Важко, ой, важко в наші часи аґітувати молоду людину, щоб вибрала собі „професію" фейлетоніста в українській газеті, та й ще пробувала з цієї професії жити!

Ікер

Зенон Нижанковський

ТІНЯМ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ

3

Поважно репрезентований був у цьому часі рід Коссаків. Крім згаданої вже Катерини Рубчак з дому Коссак були ще два брати: один — Михайло, диригент оркестри і хору, а другий — Василь, оперовий тенор — соліст. З інших оперових солістів слід вичислити Філомену Лопатинську, яку пам'ятаю в ролі Віолетти з „Травіяти"; також на короткий час появився на театральному небокраї блискучий метеор — Трофим Івлів (бас-баритон). Його креація Мефіста в опері „Фавст" просто зелектризувала публіку драматичною експресією і вокальною майстерністю.

Слід пригадати „допоміжні", але важливі елементи, зокрема оркестру, хор і балет. Оркестра була добра, хоч не велика, що місцевими або скріплення її місцевими музикантами (якщо такі були), або біднолашний диригент мусів нераз переписувати важніші партії чи музичні фрази інструментів, яких бракувало, на ці, що мав до диспозиції. Хор був досконалий, що, зрештою, у співолюбних українців, зрозуміле. Не гірший був балет, який, до речі, в цьому часі навіть у більших театрах західньої Европи був переважно важливим і ефектовним, але все таки допоміжним елементом опер, оперет, а у нас і побутових п'єс. У театрі „Руської Бесіди" солістом балету був тоді не хто інший, як сам А. Бучма, що пізніше на Великій Україні вибився на досконалого актора, режисера сцени, фільму (між іншим, роля Тараса Шевченка в фільмі цієї ж назви) і т. п. За моїх молодих літ наш театр використовував радше винятковий хореографічний талант Бучми під оваційні аплявзи захопленої публіки!

Дивний епізод з Бучмою наводить на думку ще дивніший, а саме, що і сам Лесь Курбас був членом театру „Руської Бесіди"! Мені невимовно прикро, що з власної обсервації і споминів я не багато можу написати про цього Велетня української сцени. Знаю про нього з часів його праці в двадцятих і тридцятих раках на Наддніпрянській Україні і то тільки з оповідання чи лектури. І вже з цієї причини я не чуюся покликаним ані гідним вдаватись у спекуляції, а ще менше давати своє пояснення, чому цей гігант української сцени не міг розвинутись на галицькій сцені, що проте не перешкоджає моїй інтуїції (бож я ніколи театральним професіоналом чи „спецом" не був) підказувати мені, що тут вини нічиєї нема.

Різноманітний репертуар театру „Руської Бесіди", як вже згадано, обіймав опери і західньоевропейські оперети, які Курбаса спеціяльно не цікавили, а навіть наш побутовий репертуар у формі, в якій його ставлено перед Першою війною, викликав у нього деякі застереження і конечність застосування нових сценічних засобів.

Іншими словами, Лесь Курбас шукав створити, а що важніше створив, особливо в „Березолю", модерний український театр, рівновартий найкращим зразкам европейських. Та це вимагало крім вродженого таланту й візії ще і місця для експериментування, чого не міг дати йому мандрівний театр „Руської Бесіди", а давали наддніпрянські державні театри періоду т. зв. українізації 20-их років.

Вибачаюсь у читачів за малу диґресію, але годі було промовчати Л. Курбаса і то з двох причин: 1. Наддніпрянська Україна, як загально відомо, щедро допомагала своїй меншій сестриці — Галичині в театральній ділянці директорами, режисерами, акторами та авторами. А користав з цієї допомоги театр „Руської Бесіди", бо інших українських професійних театрів в Галичині в другій половині XIX-го і з початком XX-го сторіччя не було.

Але театр „Руської Бесіди" був тим, що розпочав сплату „боргу", даючи театрові М. Садовського таких акторів як Осип Стадник, його талановита і популярна дружина Софія Стадник, Лесь Курбас, А. Бучма й інших.

2. Перелік — і то далеко неповний — режисерів, директорів чи акторів доводить, який великий резервуар „готових" вже і потенційних театральних мистецьких сил мала Галичина, а театр „Руської Бесіди" зокрема.

Дещо про „Халтуру"

Залишається останній (слава Богу!) пункт критики: алюзія до „халтури" в репертуарі театру „Руської Бесіди". Приймаючи подану автором статті „Згадуючи минуле..." дефініцію „халтури", що це — сценічні твори, продуковані „під смак публіки — коштом і мистецького рівня і коштом змісту репертуару", та беручи під увагу, що ярлик „халтурщини" причіплювано тільки до українських — в основному побутових сценічних творів, — нехай читачі самі чи літературні „специ" вирішують, чи поданий у цій статті репертуар „Руської Бесіди" підпадає під цю категорію „мистецтва"! Але, вирішуючи про це, нехай не забувають, що побутовий репертуар має сотню років і більш, що він не тільки давав публіці гарну і чисту розвагу і то на провінції, де ані театру, ані кіна, ані радіо, не говорячи вже про телевізію, не було; що він знайомив публіку з красою нашої народної музики, народних танців, народної ноші, а передусім нашої мови, яку поборювали галицькі москвофіли з другої половини XIX-го і з початком XX-го сторіччя з їх неприродним „язичієм" (мішанина народної місцевої української мови з старослов'янськими та російськими додатками). Це остіннє умерло, як гине все неприродне, але Театр „Руської Бесіди" приспішив цей процес!

Також слід пригадати, що український побутовий репертуар мав величезну атракційну силу не тільки для українців. Любили його і росіяни, навіть у часі суворих заборон друкувати українською мовою театральні афіші (60-ті і 70-ті роки на Наддніпрянській Україні) про виставу „Гриця" повідомляли по-російському „Не хаді, Грішка, на жур-фікс"!

(Закінчення на стор 3-ій)

До відома всім Мешканцям Українського Села в Глен Спей і околиць, їх Гостям, всім щедрим Жертводавцям та всьому нашому Громадянству, що

26-го і 27-го липня ц. р.
в нашому Селі
— відбудуться —
Великі 2-денні Святкування
З НАГОДИ 10-РІЧЧЯ ПОБУДОВИ НАШОЇ ЦЕРКВИ
св. Володимира

В СУБОТУ, 26-го ЛИПНЯ, о год. 5-ій по пол., в ідальні оселі „ВЕРХОВИНА" відбудеться БЕНКЕТ з багатою мистецькою програмою.

В НЕДІЛЮ, 27-го ЛИПНЯ, о год. 10-ій ранку — АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА зі запрошеними Владиками та численним Духовенством. Співає хор церкви св. Михаїла з Йонкерсу під управою д-ра О. Сохана.

По церковних відправах на площі оселі „Верховина" ПРАЗНИК — (Пікнік) з багатою програмою, із різними виграшами, несподіванками і смачним буфетом. Приграватиме оркестра Б. Гриняка.

- Запрошуємо широкі круги нашого Громадянства взяти численну участь у цих радісних святкуваннях, побачити вже цілковито викінчену церкву, дзвіницю та входову браму, що стали прикрасою нашого Села, а для всіх тих, що її відвідують, чужим і своїм, свідоцтвом великої культури нашого народу.
- Знагоди цих святкувань, появиться пропам'ятна книга з численними ілюстраціями під нагол. — „НА ПРОСЛАВУ БОГА — ДЛЯ ДОБРА НАРОДУ", що буде до набуття в часі нашого Свята.
- Приїжджайте всі з дітьми, просіть своїх знайомих на це небудение наше Свято, якого перебіг буде фільмувати знаний наш фільмовий продуцент Ярослав Кулинич.

ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ

Канцелярія
Д-ра ОСТАПА БАРАНА
219 Схід 12-та вул., Ню Йорк, Н. Й.
буде закрита на час вакацій
від дня 12 ЛИПНЯ до 18 СЕРПНЯ 1975 року, включно.

•

У ВСІ ПОНЕДІЛКИ В МІСЯЦІ СЕРПНІ БУДЕ ЗАКРИТО АЖ ПО „ДЕНЬ ПРАЦІ" ВКЛЮЧНО.

ГОЛОВНА УПРАВА
СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ
повідомляє, що

АВТОБУСИ
НА ВІДЗНАЧЕННЯ 25-ЛІТТЯ СМЕРТИ
сл. п. ген.-хор.
Тараса Чупринки
яке відбудеться
на ОСЕЛІ СУМА в ЕЛЛЕНВІЛЛ, Н. Й.,
в НЕДІЛЮ, 6-го ЛИПНЯ ц. р.
від'їдуть з-під домівки СУМА
в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
в суботу, 5 липня, год. 8 рано,
в неділю, 6 липня, год. 7 рано.

За замовленням прошу телефонувати днями і вечером до ГУ СУМА, тел. (212) GR 7-3084

Богдан Чмола – магістер інженерії

Боффало, Н. Й. (Я. П.) — У цьому році між численними українцями-градуантами Боффалівського університету, на видне місце вибився Богдан Чмола, одержуючи 18-го травня диплом магістра інженера.

Богдан, це внук співосновника пластової організації, проф. Івана Чмоли. Він є сином знаних громадян, Ігоря та Олі з Ференцевичів Чмолів. Батько Богдана, є головою місцевого відділу „Дивізійників" та учителем Школи Українознавства. Мати є пластункою, учителькою садочка, та членом Станичної Пластової Старшини.

Перші шкільні кроки Богдан ставив в українській школі св. Миколая, середню школу закінчив з визначними оцінками, в одній з найкращих шкіл оо. Канізіянів. У цьому коледжі студіював один рік інженерію, згодом дальших три роки вчився у Боффалівському університеті, одержавши в 1972 р. диплом бакавляра. Роки 1973-74, це поглиблення студій з дослідами та практичними лябораторійними зайняттями, це вивчення математичних обчислень на компюторах до завершення вибраної магістерської праці, п. з. „Ембенкмент Дізайн", за яку він одержав признання з оцінкою „знаменито" АА плюс.

Богдан Чмола

Особлива цінність його характеру є ця, що він не зважаючи на довгі й нелегкі студії та доривочну працю вечорами (продавав соду на гокейових змаганнях) — ніколи не належав до групи нарікайлів — байдужих, а завжди світив якнайкращим прикладом доброго, безперервного, відданого пластового виховника. Таким він, залишився й до сьогодні — люблений всіми, пл. друг — провідник юнацького гуртка „Вовк".

Він також, колишній голова Студентського Т-ва, тепер член виділу. Богдан — любитель спорту, добре грає на фортепіяні, недавно був акомпаньятором на концерті хору „Бурлаки".

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ
— влаштовує —
в місяцях липні і серпні 1975 р.
на ОСЕЛІ ім. ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА

ЛІТНІ ТАБОРИ УЗХ

для дітей і молоді у віці від 6 до 15 років.

В часі таборів кожної неділі і свята Богослуження в каплиці оселі. Під доглядом досвідчених виховників, молодь матиме змогу провести свої літні вакації серед гарної підгірської природи у своєму рідному середовищі та українській оселі. Програма таборів дає змогу молоді познайомитися з нашою культурою, традиціями, навчитися українських пісень, послухати цікавих гутірок. Проходи й прогулянки в околицю, купіль і плавання в басейні дадуть заслужений відпочинок після річної науки у школі.

Гарні й вигідні будинки. Смачний харч.
Відкриття Літніх Таборів УЗХ: 4-5 липня 1975 року.
Адреса таборів:
Ukrainian Gold Cross Children's Camp
R.D. 2, Lehighton, Pa. 18235
Інформації і зголошення:
Ukrainian Gold Cross, 5129 N. 16th Street
Philadelphia, Pa. 19141. Тел. (215) DA 9-9123

СОФІЯ ЛЮБА командантка 5008 N. Marvine Street Philadelphia, Pa. 19141 Tel. (215) GL 7-3231	ВОЛОДИМИР МЕЛЬНИК комендант 4930 N. Marvine Street Philadelphia, Pa. 19141 Tel. (215) 5-4565

ВЕЛИКІ ІМПРЕЗИ
на „ВЕРХОВИНІ"
в ГЛЕН СПЕЙ, Н. Й.
4-го і 5-го липня 1975 року

БРАТСТВО КОЛ. ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ
СТАНИЦЯ в НЮАРКУ, Н. Дж.
повідомляє, а рівночасно запрошує Українських Громадян на оселю УРСоюзу „Верховину" в Глен Спей, Н. Й., де продовж двох днів — 4 і 5-го липня ц. р. відбудуться великі імпрези.

В П'ЯТНИЦЮ, 4-го ЛИПНЯ ц. р. в год. 3-ій по пол. відбудеться відкриття. В програмі — фестини, виграші, перегони „на весело", несподіванки, інструментальні і сольові виступи, ввечері Весела Ватра і ЗАБАВА при звуках оркестри Б. Гірняка.

В СУБОТУ, 5-го ЛИПНЯ ц. р. в год. 7-ій мистецька програма, гумор, монолог, скеч, музичне тріо і виступ Капелі Бандуристів під мист. кер. Осипа Головацького і мистецького керівника Володимира Юркевича.

В год. 9-ій того ж вечора ТАНЦЮВАЛЬНА ЗАБАВА при звуках оркестри Б. Гірняка.

ДЕЛЕГАТКИ ВІЛЬНИХ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вістками з різних джерел про долю жінок-політичних в'язнів, про яких багато було говорено, але для яких досі нічого не зроблено". Їхні не тільки жіночі але підставові людські права потоптані урядами різних держав, і тому закликаємо жінок Сов'єтського Союзу включитися в акцію організування пропонованого об'єднання та співпрацювати з організацією „Міжнародня Амнестія", тим більше, що вони твердять, що працю ведуть в тому напрямі в справі прав жінки. Закликається, щоб вони працювали плече в плече з різними жінками комуністичних, соціялістичних і капіталістичних держав.

Бразилія, Болівія, Пуерто Ріко, Естонія, Україна, Еспанія і Латвія були спеціяльно підчеркнені як країни, в яких находяться жінки-політичні в'язні. Українські делегати з різних частин світу беруть активну участь в обидвох конференціях, як також у зустрічах журналістів. Збираються підписи на петицію в обороні жінок-політичних в'язнів. Також, де тільки можливо делегати забирають голос і дискусіях.

"XILON", офіційний щоденник конференції, подає: „Одна українська делегатія піднесла справу дружини Андрія Сахарова, яка зустрілася з великими труднощами, стараючися про дозвіл сов'єтського уряду виїхати до Італії, де вона мала піддатися операції очей".

Щодо конференції міжнародних урядових делегатів, нашим делегатам пощастило нав'язати зв'язки з офіційними репрезентантами.

Одне з важливіших досягнень, це те, що вже була піднесена справа апеляції, яку переслали на руки Генерального Секретаря ООН, Курта Вальдгайма, Ніна Строката, Стефанія Шабатура й Ірина Стасів-Калинець ще в травні 1973 р. Цю справу порушено на пресовій конференції з ген. секретарем Куртом Вальдгаймом безпосередньо після його приїзду до Мехіко.

Пані Уляна Целевич мала змогу розмовляти з Імельдою Ромуальдес Маркос, дружиною президента Филипін Фердинанда Маркоса.

Паням Марусі Бек і Марії Душник вдалося запізнатися з американським амбасадором до Мехіко, п. Иосифом Новою, і їхні знимки були поміщені в місцевій газеті „Новедад".

Крім уже згадуваних, у понеділок 23-го червня на форумі „Трибуни" два рази виступала делегатка СУА Камілія Смородська та раз пані Уляна Целевич, делегатка ОЖ ОЧСУ. Делегатки з Канади взяли участь в зустрічі державних канадських делегаток в канадській амбасаді. Координатор активностей української делегації з рамени СКВУ адв. Андрій Семотюк відбув розмову з генеральною секретаркою Міжнародного Року Жінки і цієї Світової Конференції Об'єднаних Націй адв. Гельві Сіпіла, але вона рішучо відмовилася висловлювати свою опінію та відіслала його до голови Конференції Педра Охеда. Пані Валентина Мушинська, делегатка УЗХ у вівторок 24 червня, виступала на місцевій телевізії, зокрема закликаючи совєтських делегаток, щоб вони сказали і доказали, яку медичну опіку мають в Совєтському Союзі важко хворі політв'язні-українки.

ПИСЬМО ДО ПАПИ В СПРАВІ ПАТРІЯРХАТУ

Вінніпеґ. — З датою 30 травня українські організації міста Вінніпеґу, об'єднані в Раді Українських Організацій за Патріярхат УКЦеркви, надіслали папі Павлові VI письмо, в якому наголошують потребу креування патріярхату УКЦеркви. Письмо підписала повністю Рада Українських Організацій та голови й секретарі понад тридцяти організацій. Копію цього документу відіслано також до канцелярії Блаженнішого Иосифа.

ОКРУГИ УНС ДЕТРОЙТУ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

посілість для громадсько-парафіяльних потреб у 1964 р. В одній із заль віллі уряджено каплицю, в якій щонеділі відправляється Служба Божа. Все інше в городі-саді пристосоване до літніх імпрез-фестинів і пікніків. Можна сказати б, що ціла околиця відповідає потребам розвагових імпрез. В безпосередньому сусідстві, бо по середині ріки Детройт напроти „Українського Села", знаходиться відомий острів „Баб-ло". З того теж могли б скористати учасники „Союзового дня", що ще не були на „Баб-ло", бо три-чотири хвилини плавби човном до острова.

Організатором „Союзового дня" є Окружний Комітет Відділів УНС в Детройті. Господарем є Відділ УНС в Емерстбурґу і Віндзорі. Підготову подробиць доручено досвідченим організаторам „Союзових днів" як: В. Дідик, — голова Округи, П. Мудрий, — містоголова, Я. Базюк, О. Тяжкий, А. і П. Масні, П. Назаревич та інші. Про гостину учасників подбають пані, зокрема нововибрана голова 506-го Відділу УНС в Емерстбурґу Ольга Семенюк, теж Марта Назаревич, Марія Базюк, Анна Тяжкий і інші.

Щоб уможливити учасникам вислухати Служби Божої, Комітет запросив о. А. Боднара, який відправить її о год. 11-тій перед пол.

Після Богослуження передбачається спільний обід, а відтак розваги, музика, зустрічі з давніми приятелями і знайомими.

ТІНЯМ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ...

(Продовження зі стор. 2-ої

Масово ходили на побутові п'єси і жиди. Я добре пам'ятаю, що в Дрогобичі театр „Руської Бесіди" зупинявся часто на 5-6 тижнів якраз із-за численної жидівської фреквенції. Щобільше: жиди які виемігрували перед Першою світовою війною з українських етнографічних територій заснували свій театр (під дир. Давида Медового), що в Ню Йорку і на провінції ставив своїми силами наш побутовий репертуар.

Дві найпопулярніші американські оперети (або т. зв. тут „мюзикал комедіс", або коротко „мюзикал"), а саме: „Оклагома" та „Фідлер он ди руф" — це типові народні п'єси, взоровані на наших українських. Несофістикований сюжет — смутки і радощі села, при обов'язковому акомпаньяменті співів, оживлені танцями тощо. Вищість українського оригіналу в цьому, що село було головним осідком українського населення, а танці, та особливо пісні, були спонтанним, природним виявом і плодом народного, часто безіменного, генія. Імітації, звичайно, не досягають рівня оригіналу, особливо, коли в засаді і переважаючій більшості зурбанізовані американці і жиди не мають ані сільських традицій, ані цієї невичерпної скарбниці народного мистецтва в ділянці танців, а головно пісень.

А втім, чи ж заповнена по береги авдиторія „Гриця" ставленого недавно в Ню Йорку, помітне його враження на вийнятково численну молодь, а зокрема прекрасна гра наших молодих (99 відс. непрофесійних) акторів не свідчить про непослаблену віком живучість нашого побутового репертуару?

Я свято переконаний, що шановний автор статті „Згадуючи минуле...", заслужений діяч на українській ниві, не мав на думці ставити під запит таланти, чи обезцінювати заслуги померлих вміжчасі членів театру „Руська Бесіда", яких, зрештою з уваги на свій вік, ледве чи на сцені міг бачити. На жаль, зацитовані ним уривки суворої критики, що відносилась до переходової кризи з часів дир. М. Губчака, при рівночасному замовчанні позитивних, а то і світлих періодів з часів інших дев'яти директорів, мусять викликати у непоінформованих читачів невірну уяву про наше не так то вже і далеке театральне минуле.

Може ці рядки пригадають старшим, а молодших заохотять пізнати правдиву картину галицького театру з-перед Першої світової війни та його призабутих членів. Особливо з уваги на те, що ледве зроблять це правдиві професіоналісти (театру і журналістики), що просили наш загал надсилати матеріяли до наміченого, — а може вже і приготованого театрального Збірника, але з часів після Першої світової війни.

Нехай ці рядки будуть скромним виявом глибокої вдячности до всіх, зокрема згаданих тут мистців української сцени за естетичну насолоду та незабутні переживання від тоді ще молодого, а й до нині невилікуваного „уболівальника", чи пак любителя, театрального мистецтва.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 26-го червня 1975 року, упокоївся в Бозі, наш Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п.
МИКОЛА КАНЯТИН

проживши 54 роки.
Походив з села Зоротовичі, пов. Перемишль, Україна.

ПАРАСТАС — у п'ятницю, 27-го червня 1975 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми.

ПОХОРОН — у суботу, 28-го червня 1975 р. о год. 9:30 ранку з церкви св. Юра, а опісля на український православний цвинтар св. Андрея у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

СТЕФАНІЯ — дружина
ТАРАС і РОМАН — сини
ЛЕСЯ — дочка
та брат і дві сестри в Україні

СТАНИЦЯ Б-ВА КОЛ. ВОЯКІВ І УД УНА НЮ ЙОРК
ділиться сумною вісткою з Побратимами по Зброї та Українським Громадянством, що 26-го червня 1975 року, відійшов у Вічність, на 55-му році життя

бл. п.
МИКОЛА КАНЯТИН

підстаршина І УД УНА, учасник боїв під Бродами, довголітній член Управи Станиці.

•

Дружині, Дітям та Родині Покійного складаємо глибокі співчуття.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 27-го червня, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в суботу, 28-го червня 1975 р. з того ж похоронного заведення, о год. 9-ій ранку до церкви св. Юра, а опісля на український цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Неділя, 13-го липня 1975 року
Глен Спей, Н. Й.

АВТОБУС до Глен Спей (якщо буде відповідна кількість бажаних), від'їде в неділю, 13 липня, о год. 8-ій ранку з УНДому, 2-га Авеню і 9-та вул. в Ню Йорку. Квитки на автобус треба набувати заздалегідь до 7-го липня 1975 р. в Українській Православній Федеральній Кредитівці, 304 Схід 9-та вул., Ню Йорк. (212) 533-2980.

БУДІВЕЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВ. АПП. ПЕТРА І ПАВЛА в ГЛЕН СПЕЙ, Н. Й. — запрошує Парафіян та Українське Громадянство на

ХРАМОВЕ СВЯТО

УРОЧИСТА СЛУЖБА БОЖА о год. 11-ій ранку

Після Служби Божої —
ПІКНІК
на Оселі Українського Робітничого Союзу
„Верховина"
Смачні страви • Напитки • Виграші
• Багато різних несподіванок •
Дохід з Пікніку призначений на побудову церкви св. апп. Петра і Павла.

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ влаштовують

ВІДЗНАЧЕННЯ 25-ЛІТТЯ СМЕРТИ
СЛ. П. ГЕН.-ХОР. ТАРАСА ЧУПРИНКИ

під кличем

„В 25-ЛІТТЯ ГЕРОЇСЬКОЇ СМЕРТИ ГЕН.-ХОР. ТАРАСА ЧУПРИНКИ — ЗВЕЛИЧАЙМО ВИЗВОЛЬНУ БОРОТЬБУ УКРАЇНИ!"

6-го липня 1975 року **Оселя СУМА в Елленвілл, Н. Й.**

ПРОГРАМА

1. СЛУЖБИ БОЖІ в Католицькому і Православному обрядах;
2. Спільна ПАНАХИДА;
2. АПЕЛЬ під проводом БОГДАНА МАКА,
   а) Зложення вінка бувших членів ОУН-УПА і УГВР,
   б) Святочна промова — д-р БОГДАН КРУК.
4. МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА:
   а) Хор „ЖАЙВОРОНКИ" при Осередку СУМА в НЮ ЙОРКУ під дир. ЛЕВА СТРУГАЦЬКОГО,
   б) КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ б. вояків І УД УНА, Станиця в Ірвінґтоні, під кер. В. ЮРКЕВИЧ і О. ГОЛОВАЦЬКИЙ.
   в) Рецитація пані ОЛЬГИ ШКАФАРОВСЬКОЇ з Йонкерс, Н. Й.
5. ПАНЕЛЬ-ДИСКУСІЯ в участі: В. ЩЕРБІЯ, проф. Л. ШАНКОВСЬКОГО і проф. І. ВОВЧУКА.

Модератор — ред. І. БІЛИНСЬКИЙ.

Що можна студіювати в Ніяґарському університеті?

В слід за повідомленням про три курси української мови в Ніяґарському університеті, подаю оце кілька інформацій про те, що можна студіювати в цьому університеті, бо це може цікавити молодих людей, які хочуть продовжувати свою освіту.

Ніяґарський університет, це старий католицький університет, оо. Вінкентіїв, заснований 120 років тому, як Духовна семінарія, від 1883 р. діє як університет, а в останніх 20-их роках розбудувався як великий університет, хоч він в дійсності невеликий, має звичайно коло три і пів тисячі студентів і він коедукаційний. Сюди приїжджають на студії з різних стейтів, навіть з Ню Йорку, Ню Джерзі та Філядельфії.

Університет має три факультети або т. зв. коледжі: Гуманістичних і точних наук (Артс і Саєнсес), „Бизнесової адміністрації" і коледж медсестер.

Крім того, університет має ще окремі інститути, як Інститут транспортації, подорожей і туристики (ТТТ), Учительський або Педагогічний інститут та Військову старшинську школу (ROTC), яка готує до активної служби в армії або в резерві і дає ступінь другого лейтенанта.

В кожному з трьох коледжів є різні відділи або департаменти й вибір предметів тут досить великий, а скерування студій практичне — готування молодих людей до практичної праці. Університет дає ступінь бакалявра й маґістра, а підготовляє і вищий ступінь у майбутньому — докторати. Згадаю коротко окремі предмети, які можна вибирати: клясичні мови, сучасні европейські мови, між ними й українська мова й література на повних правах, історія, соціологія, філософія, релігійні науки, політичні науки, мистецтво, драма, точні науки — хемія, фізика, математика і компютор.

Особливу увагу я хотів би звернути на Східньоевропейський інститут, бо українцям, на мою думку, варто цим інститутом поцікавитися більше. Добре було б, якби наші студенти спеціялізувалися в цій ділянці, бо в ній можна багато доброго зробити для української справи. При навчанні історії Східньої Европи професор має безліч можливостей говорити й про Україну й спростовувати різні суб'єктивні інтерпретації. Тепер керівниками й викладачами (та й студентами) цих інститутів у різних університетах є американські москвофіли, самі росіяни, поляки й жиди, дуже рідко українці. Наші студенти вибирають радше „доходові" предмети, щоб якнайбільше заробляти, і на гуманістичні предмети, в тому й на історію та ще й Східньої Европи, не звертають ніякої уваги, або дуже мало. А шкода, бо це ділянка дуже для важлива і нам її варто краще використати. Хіба немає в нас ідеалістично наставленої молоді? Напевно є, мусить бути, тільки ніхто її не давав виклику, ніхто не звертався до неї, а це вже вина старших.

Варто пригадати, що після Першої світової війни, до Америки прибуло багато російської царської інтелігенції, старших і молодших людей, з яких чимало дісталися до різних університетів і виховували американську молодь в проросійському дусі, тимто й загал сьогоднішніх політиків та істориків, а також інших освічених людей мають проросійське наставлення. Але що гірше, російські професори, за малими, може, винятками вчили американську молодь фальшивої історії, якщо йдеться про Україну, бо вони її включали в російську історію як одну з провінцій, що має своє „нарєчіє". Тому багато американців мають про Україну такі відомості, які одержали від російських професорів, неґативні.

Українці мають тепер велику можливість спростовувати фальшиві інформації про Україну й ширити правду, що для нас незвичайно важливе. Я знаю, що багато молодих людей мають традиційне почуття меншевартости і брак відваги постояти за свою справу, але є, слава Богу, чимало й відважних, що навіть бувши учнями в середній школі мали відвагу спростовувати помилки своїх учителів. І такі саме повинні йти на студії східньоевропейської історії. І якби в кожному американському й канадському університеті був бодай один викладач українець історії Східньої Европи, свідомий і активний та небоязкий, то скільки молодих людей він би випустив з правдивим і безстороннім знанням історії Східньої Европи, в тому й України! Інші професори цю проблему трактують по-своєму, а дуже часто повторюють старі російські казки про Росію, в якій України нема, не було й не може бути.

Піддаю цю справу українській молоді на роздум. Може й знайдуться молоді люди, що матимуть ідеалістичне наставлення до життя й не дуже задивлені в паперову „зелень".

Докінчуючи інформації про Ніяґарський університет, хотів би ще сказати, що загальна атмосфера тут приємна, товариська й свобідна.

Університет має дві „дорміторії" для студентів і студенток, будинки модерні, недавно збудовані, з повним сучасним комфортом, окремий великий будинок для „фізкультури".

Клімат тут більш північний від філядельфійського чи нюйоркського і здоровіший, зима холодніша трохи і також здоровіша. Положення університету ген за містом над самою річкою Ніяґарою між високими берегами, водоспади недалеко, можна зайти й пішки.

Ближчі інформації про студії — в каталозі. Писати на адресу:

Admission Office, Niagara University, Niagara University, N. Y. 14109.

Н. Н.

ПИТАННЯ, ЩО ЖДУТЬ НАШОЇ ВІДПОВІДІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лися в наше громадське життя і беруть у ньому активну керівну участь? Чому це так? Чи немає недоліків у суспільно - громадському вихованні й вишколі тієї молоді?

Ми знаємо великі гасла, видвигані цими організаціями: „Служба Богові й Україні", „Честь України готов боронити", „Лицем до рідного краю", „Все на допомогу українському народові і його визвольній боротьбі", та подібні.

Ці гасла відбивають найглибші цінності нашого життя. Але, як на практиці впроваджується молодь в зрозуміння і виконування поточних громадських завдань? Чому, наприклад, ми не чули, а як воно є, то чому не наголошене як слід на першому місці і на кожному кроці, що „Першим твоїм обов'язком працювати у твоїй громаді!"

Це ж „категоричний імператив" всякого громадського виховання, який мусить бути щоденною практикою. Він мусить бути защеплюваний завжди й усюди та послідовно переводжений в життя. Чому ці організації не запізнають своїх молодих членів з існуючими нашими громадськими організаціями й установами, їхніми завданнями, Не біймося, що це „політика", бо це саме життя й від нього ніхто не має права тікати! Без цього зацитовані вгорі великі гасла стають урочистими, святковими формулами, не переведеними в щоденне життя. І це є один з великих недоліків; і перед нами, між іншим, стоїть ще й цей запит: коли і як ми цей недолік усунемо?

„Стежки Культури" у Вашінґтоні

В суботу 12-го червня ц.р. розпочався 8-ий з ряду пластовий табір „Стежки Культури", зорганізований Пластовим Куренем „Перші Стежі". Учасниці та учасники табору, яких є 20, приїхали до столиці Америки з різних місцевостей ЗСА та Канади.

Комендантною табору є пл. сен. Тереня Бень, бунчужною — ст. пл. Оленка Курилас, бунчужним ст.пл. Олесь Лабунька, писар пл.сен. Оля Масник, інтендант та референт співу пл. сен. Наталка Соневицька, програмова реф. пл. сен. Ляня Яримович, скарбник та референт прелеґентів ст.пл. Ірина Максимюк.

Табір приміщується в Домі св. Софії у Вашінґтоні, який уфундував Блаженніший Патріярх Йосиф Сліпий.

Викладачами протягом першого тижня табору були: пл. сен. Юрій Старосольський, пп. Зиновій Онишкевич, Радослав Жук, Ростислав Хом'як, Марта Хомяк, Андрій Міхняк, д-р Михайло Кушнір і Оксана Протенюк. Учасники табору відвідали важливіші пам'ятки Вашінґтону, поміж ними Білий Дім, музей Смітсонського Інституту, Національну Галерію Мистецтва і радіовисильню „Голос Америки". Крім цього вони відбули дуже цікаву прогулянку до театру та на концерт Симфонічної оркестри. Теж відбули прогулянку до Мавнт Вернон, на оглядини дому першого президента Америки — Вашінґтона. Надалі заплянов ані є прогулянки до опери, оглядини Конґресової Бібліотеки та їзда роверами. Рівночасно таборовики працюють над одноднівкою, яка появиться при кінці табору. Перший тиждень табору пройшов успішно, хоча погода не завжди була приємна.

З рамени Крайової Пластової Старшини табір відвідала пл.сен. Слава Рубель, діловод вишколу юнацьких виховників.

ст.пл. Марта Зелик